

EUR Research Information Portal

VAT in the Digital Age: hoop doet leven?

Publication status and date:

Published: 19/09/2024

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Document License/Available under:

Article 25fa Dutch Copyright Act

Citation for the published version (APA):

Merkx, M., & Gruson, J. (2024). VAT in the Digital Age: hoop doet leven? *BTW-bulletin*, 2024(10), Article 66. https://www.inview.nl/document/idpass9bfa91b9b212458eac65892b41d1f0bf?ctx=WKNL_CSL_25

[Link to publication on the EUR Research Information Portal](#)

Terms and Conditions of Use

Except as permitted by the applicable copyright law, you may not reproduce or make this material available to any third party without the prior written permission from the copyright holder(s). Copyright law allows the following uses of this material without prior permission:

- you may download, save and print a copy of this material for your personal use only;
- you may share the EUR portal link to this material.

In case the material is published with an open access license (e.g. a Creative Commons (CC) license), other uses may be allowed. Please check the terms and conditions of the specific license.

Take-down policy

If you believe that this material infringes your copyright and/or any other intellectual property rights, you may request its removal by contacting us at the following email address: openaccess.library@eur.nl. Please provide us with all the relevant information, including the reasons why you believe any of your rights have been infringed. In case of a legitimate complaint, we will make the material inaccessible and/or remove it from the website.

BTW-bulletin 2024/66

VAT in the Digital Age: hoop doet leven?

Madeleine Merckx en John Gruson, datum 19-09-2024

Datum	19-09-2024
Auteur	Madeleine Merckx en John Gruson ^[1]
JCDI	JCDI:ADS978817:1
Vakgebied(en)	Belastingrecht algemeen (V)

Op 8 december 2022 werden de wetgevingsvoorstellen die onderdeel uitmaken van het ViDA-initiatief (ViDA) gepubliceerd (Europese Commissie, 8 december 2022, COM (2022) 701, 703 en 704). Deze voorstellen bevatten het ambitieuze plan van de Europese Commissie om gebruik te maken van de mogelijkheden die de digitalisering ons heeft gebracht door een digitale realtimerapportageverplichting voor transacties aan de hand van e-facturatie voor ondernemers in te voeren (Digital Reporting Requirements), uitbreiding en verandering van de btw-regels op het gebied van de platformeconomie en stappen richting één enkele btw-registratie voor ondernemers in de hele EU, de zogenoemde single VAT registration (voor een uitgebreidere behandeling van de oorspronkelijke voorstellen zie *BTW-bulletin 2023/10*).

Na veel overleg tussen de EU-lidstaten en in het Europese parlement (voor een bespreking van de tussenstand in deze ontwikkelingen zie *BTW-bulletin 2024/18*), is tot tweemaal toe geprobeerd een politiek akkoord door middel van een vereiste unanimititeit van de lidstaten te bereiken tijdens de ECOFIN-vergaderingen van 14 mei en 21 juni 2024.

Tijdens deze ECOFIN-vergaderingen bleek dat één lidstaat, Estland, principieel tegen de platformfictie is en pleit om het pakket op te splitsen, zodat de andere onderdelen van het ViDA-pakket niet worden opgehouden terwijl er verder wordt onderhandeld over de platformfictie. Ook wil zij de platformfictie optioneel maken. Estland geeft aan dat de platformfictie te veel administratieve lasten met zich brengt, met name voor de voor kleine ondernemers, zo blijkt onder meer uit het verslag dat Minister Van Weyenberg van Financiën van de Eurogroep/Ecofinraad van 20 en 21 juni 2024 aan de Tweede Kamer heeft gegeven (Brief Minister van Financiën van 27 juni 2024, 2024-0000363534). De tegemoetkoming van de Europese Commissie om de kleine ondernemers uit te sluiten van de platformfictie (Europese Commissie, document ST_11013_2024_INIT) kon in tweede instantie ook niet op een goedkeuring van Estland rekenen. De lidstaten zijn het tijdens de ECOFIN-vergadering van mei 2024 wel eens geworden over de voorstellen voor de digitale realtimerapportage en de single VAT registration.

Van Weyenberg liet eerder de Tweede Kamer weten in de geannoteerde agenda Eurogroep/Ecofinraad van 13 en 14 mei 2024 (Brief Minister van Financiën van 2 mei 2024, 2024-0000242304) dat Nederland in ieder geval voornemens is in te stemmen met de teksten van het voorstel 'VAT in the Digital Age' (ViDA) van de Europese Commissie.

In deze bijdrage bespreken wij de belangrijkste wijzigingen van de drie onderdelen waaruit ViDA bestaat: 1) digitale realtimerapportage op basis van e-facturering, 2) wijzigingen op het gebied van de btw-behandeling van de platformeconomie en 3) de invoering van de single VAT registration. Wij baseren ons op de twee gewijzigde voorstellen voor de wijziging van de Btw-richtlijn die achtereenvolgens in mei (Europese Commissie, document ST_9681_2024_INIT) en in juni (Europese Commissie, document ST_11012_2024_INIT) zijn voorgelegd in de ECOFIN-vergaderingen. Ook de gewijzigde voorstellen voor de wijziging van de Verordening 904/2010 (Europese Commissie, document ST_9683_24_INIT) en voor de

wijziging van de Btw-uitvoeringsverordening (Document ST_9684_2024_INIT) die tijdens de vergadering in mei zijn ingebracht nemen we mee in onze bespreking.

Digitale realtimerapportage op basis van e-facturering

Om btw-fraude te bestrijden en fragmentatie tegen te gaan, stelt de eerste pijler van het ViDA-voorstel voor een EU-brede digitale rapportageverplichting in te voeren op transactiebasis. Dit stelt de belastingdiensten in staat transacties binnen korte termijn te controleren. Er wordt ook gehoopt dat de nieuwe regels een afschrikkend effect zullen hebben op niet-naleving. Bedrijven die actief zijn in verschillende EU-lidstaten zullen in de toekomst niet worden geconfronteerd met uiteenlopende regimes.

De voorgestelde regels omvatten regels voor e-facturering, een verplichte digitale rapportage voor intra-EU-transacties en een optionele digitale rapportage voor binnenlandse leveringen en diensten. De voorgestelde regels treden volgens het gewijzigde voorstel in werking vanaf 1 juli 2030 (was 1 januari 2028).

E-facturatie

De verplichting e-facturen uit te reiken ziet alleen op transacties die onderhevig zijn aan digitale rapportageverplichtingen bij grensoverschrijdende transacties (zie hierna). EU-lidstaten kunnen andere documenten, waaronder papieren facturen, accepteren voor leveringen en diensten die niet vallen onder de digitale rapportage van grensoverschrijdende transacties.

E-facturen moeten voldoen aan de Europese norm die is vastgelegd in Uitvoeringsbesluit (EU) 2017/1870 betreffende elektronische facturering en de lijst van de syntaxen ervan overeenkomstig Richtlijn 2014/55/EU betreffende elektronische facturering bij overheidsopdrachten. Voor binnenlandse leveringen en diensten kunnen EU-lidstaten verschillende vormen van facturen toestaan. Het EU-standaardformat is een factuur in gestructureerde elektronische vorm die geautomatiseerde en elektronische verwerking mogelijk maakt. Hybride facturen, die data in een gestructureerde vorm en data in een ongestructureerd menselijk leesbaar format combineren, zijn ook toegestaan mits alle te rapporteren data in een gestructureerd format zijn opgenomen. In geval van transacties die onderhevig zijn aan de grensoverschrijdende digitale rapportageverplichting kunnen E-facturen worden uitgereikt zonder dat de ontvanger met ontvangst ervan akkoord hoeft te gaan.

De deadline voor het uitreiken van een factuur is vastgesteld op tien dagen nadat het belastbare feit zich heeft voorgedaan. In geval van vooruitbetaling is dit tien dagen na ontvangst van de betaling. Het is toegestaan verzamelfacturen uit te reiken die betrekking hebben op leveringen en diensten waarbij de btw verschuldigd is tijdens dezelfde kalendermaand. De verzamelfactuur moet worden uitgereikt binnen tien dagen na het einde van die kalendermaand. Lidstaten hebben de mogelijkheid verzamelfacturen uit te sluiten in sectoren die gevoelig zijn voor fraude. In geval van batches die meerdere e-facturen bevatten die aan dezelfde ontvanger worden verzonden of beschikbaar worden gesteld, mogen de gegevens die gemeenschappelijk zijn voor alle afzonderlijke facturen slechts één keer worden vermeld als voor elke factuur alle informatie toegankelijk is.

Naast de reeds bestaande factuureisen zijn er twee nieuwe factuurvereisten voorgesteld:

- In geval van correctiefacturen, zoals creditnota's, het nummer van de oorspronkelijke factuur.
- Het bankrekeningnummer of virtuele rekeningnummer van de leverancier of dienstverrichter waarop de ontvanger de factuur kan betalen (dit kan meerdere rekeningen omvatten).

Bankgegevens moeten worden gerapporteerd, zodat ook de financiële stromen door de lidstaten kunnen worden gevolgd.

Digitale rapportageverplichtingen

Verplichte digitale rapportage is van toepassing op grensoverschrijdende transacties wanneer het gaat om:

- intracommunautaire leveringen (ICL) en verwervingen (ICV) (en bepaalde met verwervingen gelijkgestelde handelingen);
- overbrenging van eigen goederen (tenzij het speciale regime wordt gebruikt, zie hierna bij single VAT registration);
- leveringen en diensten waarvoor de btw wordt verlegd (tenzij de prestatie is vrijgesteld).

Gegevens moeten op transactiebasis worden verstrekt op het moment dat de e-factuur wordt uitgereikt of had moeten worden uitgereikt. In geval van self-billing moeten de data uiterlijk vijf dagen na uitreiking van de factuur (of het moment waarop die factuur had moeten worden uitgereikt) worden verstrekt.

In principe moeten zowel de leverancier of dienstverrichter als de afnemer data rapporteren. De afnemer moet de gegevens van de transactie uiterlijk vijf dagen na ontvangst van de factuur rapporteren. Het is echter mogelijk dat de maatregelen die door de lidstaat zijn genomen voor facturen en rapportage voldoende garanties bieden dat de leverancier of dienstverrichter de gegevens aan de belastingdienst zal verstrekken wanneer een factuur wordt uitgegeven. Als dat het geval is, kunnen lidstaten afzien van de verplichting tot digitale rapportage voor de afnemer. Ze moeten de Europese Commissie hiervan op de hoogte stellen (die zal dan de andere EU-lidstaten informeren).

De gegevens moeten worden verstrekt aan de lidstaat die het btw-identificatienummer heeft uitgegeven dat wordt gebruikt voor de betreffende transactie. De gegevens kunnen worden verstrekt door de belastingplichtige zelf of door een derde partij. Lidstaten mogen een publiek platform ter beschikking stellen voor rapportage. Lidstaten moeten voorzien in elektronische middelen voor het indienen van gegevens. Welke gegevens moeten worden verstrekt, hangt af van het type transactie of handeling dat wordt gerapporteerd. Het gaat dan om het volgende: factuurdatum, opeenvolgend nummer, btw-nummer leverancier/dienstverrichter, btw-nummer afnemer, hoeveelheid en aard van de goederen of diensten, datum goederenlevering of dienst, maatstaf van heffing, tarief (behalve bij de fictieve ICL bij een overbrenging), te betalen btw-bedrag (behalve bij een reguliere of fictieve ICL en verlegde goederenleveringen en diensten), de vermelding dat een vrijstelling van toepassing is (behalve bij de verwerving van een verlegde goederenlevering of dienst), naam, adres en btw-nummer van de fiscaal vertegenwoordiger (alleen bij verwerving van goederen en diensten waarvoor de afnemer btw is verschuldigd), verwijzing naar de oorspronkelijke factuur in geval van een creditnota en rekeningnummer waarop de factuur kan worden betaald (niet voor fictieve ICL wegens overbrenging en met ICV gelijkgestelde transactie). De gegevens die moeten worden verstrekt, zijn in principe gegevens die zijn opgenomen op de e-factuur. Wanneer het bijvoorbeeld gaat om het verschuldigde btw-bedrag hoeft dit niet het geval te zijn. Als de leverancier of dienstverrichter de verleggingsregeling toepast zal het btw-bedrag niet zijn vermeld, maar moet de afnemer dit wel als data rapporteren.

De gegevens die door de lidstaten zijn verzameld, worden vervolgens binnen één dag overgedragen aan een centraal elektronisch uitwisselingssysteem voor btw-informatie (central VIES). Hier worden de gegevens gedurende tien jaar opgeslagen. Deze periode hebben lidstaten volgens de considerans nodig om effectief controles uit te voeren en vermoedelijke btw-fraude te onderzoeken of te detecteren. In central VIES worden de gegevens niet alleen opgeslagen, maar ook automatisch gecontroleerd (cross-check) en geaggregeerd. De gegevens in central VIES kunnen alleen worden gebruikt om de juiste toepassing van btw te controleren en btw-fraude te bestrijden. Het zal worden gekoppeld aan het Transaction Network Analysis-systeem, het centrale elektronische systeem voor betalingsinformatie (CESOP), informatiesystemen die Eurofisc ondersteunen en nationale elektronische systemen. Ook worden de data gekoppeld met andere informatie die op grond van de Verordening voor administratieve samenwerking (Verordening 904/2010) wordt verzameld. Ook worden nieuwe bepalingen geïntroduceerd die aan lidstaten verplichtingen opleggen om informatie in central VIES up-to-date te houden, waaronder bepaalde omstandigheden waarin lidstaten een btw-nummer als ongeldig moeten opnemen in VIES. Met ingang van 1 juli 2032, zo blijkt uit het aangepaste voorstel, moeten lidstaten ervoor zorgen dat ondernemers niet alleen de geldigheid van het btw-nummer kunnen checken, maar ook de naam en het adres van de betreffende persoon.

Het verstrekken van de juiste gegevens onder het digitale rapportagesysteem is een materiële voorwaarde

voor de toepassing van het nultarief voor intracommunautaire leveringen, zoals momenteel het geval is met de Opgaaf ICP. Ook voor de vereenvoudigde ABC-levering wordt dit een voorwaarde, zoals thans het geval is met de Opgaaf ICP. Bij de toepassing van de vereenvoudigde ABC moet naast 'btw verlegd' ook op de factuur worden vermeld dat sprake is van een ABC-transactie (de vermelding driehoekshandeling). Deze data vallen niet onder de grensoverschrijdende digitale rapportageverplichting.

Digitale rapportage van binnenlandse transacties

Al vanaf de inwerkingtreding van de richtlijn (twintig dagen na publicatie) kunnen EU-lidstaten de verplichting opleggen aan belastingplichtigen die op hun grondgebied zijn gevestigd elektronische facturen uit te reiken voor leveringen van goederen en diensten die niet in de Opgaaf ICP worden opgenomen. Een EU-lidstaat die van deze mogelijkheid gebruik heeft gemaakt, kan ook bepalen dat de afnemer die op zijn grondgebied is gevestigd niet hoeft in te stemmen met het gebruik van elektronische facturen. Er wordt in de betreffende bepalingen geen specifiek format elektronische factuur genoemd.

EU-lidstaten zijn niet verplicht digitale rapportage voor binnenlandse transacties te implementeren. Als ze ervoor kiezen om dit te doen, moeten ze dit ingevolge de regels die gelden vanaf 1 juli 2030 doen in overeenstemming met het format voor grensoverschrijdende digitale rapportages. Ze mogen wel toestaan dat andere formats voor e-facturen worden gebruikt dan de EU-standaard. Het gebruik van het andere format is in beginsel afhankelijk van acceptatie door de afnemer, maar de lidstaat mag bepalen dat dit niet nodig is. Lidstaten die al een binnenlands realtimerapportagesysteem op transactiebasis hebben, moeten het aanpassen aan het systeem voor grensoverschrijdende transacties. Ze hebben hiervoor tot 2035 de tijd. Dit geldt voor lidstaten die op 1 januari 2024 al een systeem hebben of die voor of op die datum een machtiging van de Europese Commissie voor een dergelijk systeem hebben gekregen. Het gaat hierbij om Italië, Frankrijk, Polen, Duitsland, Roemenië en België (en niet voor Spanje, Kroatië en Griekenland die na deze datum een verzoek voor een machtiging hebben ingediend). Zij hebben namelijk al aanzienlijke investeringen gedaan in dit soort systemen. Deze datum kan mogelijk nog verder worden uitgesteld. Uiterlijk 31 maart 2033 komt de Europese Commissie namelijk met een interim-evaluatierapport. Als hieruit blijkt dat sprake is van tekortkomingen dan kan de deadline van 2035 worden verlengd. Lidstaten mogen de reikwijdte van digitale rapportageverplichtingen beperken tot bepaalde categorieën belastingplichtigen of bepaalde categorieën transacties.

Indien geen binnenlandse rapportageverplichting wordt ingevoerd, biedt de nieuwe tekst van de Btw-richtlijn de lidstaten diverse opties voor de vorm van de facturen. Lidstaten mogen het gebruik van andere formats, waaronder andere elektronische facturen en papieren facturen, toestaan voor transacties die niet onder de digitale rapportageverplichtingen vallen (het gaat hier naar onze mening zowel om de grensoverschrijdende als binnenlandse digitale rapportageverplichtingen). Wanneer de lidstaat van deze optie gebruik heeft gemaakt mag de lidstaat bepalen dat uitreiking van een factuur die voldoet aan de EU-standaard afhankelijk is van acceptatie door de afnemer.

Lidstaten mogen het gebruik van andere standaarden voor elektronische facturen toestaan voor transacties die vallen onder de binnenlandse digitale rapportageverplichting. Indien zij van die optie gebruik hebben gemaakt dan mogen zij ook bepalen dat acceptatie door de afnemer niet vereist is.

EU-lidstaten kunnen ten slotte bepalen dat het bezit van een e-factuur die is uitgegeven in overeenstemming met het hiervoor genoemde format een materiële voorwaarde is om het recht op aftrek van btw uit te kunnen oefenen of btw terug te ontvangen. Beschikt de afnemer weliswaar over een factuur, maar voldoet die niet aan de vereisten dan kan de aftrek van btw (of een teruggaaf) dus worden geweigerd.

Opgaaf ICP en andere verplichtingen

De verplichting om een Opgaaf ICP te doen, wordt afgeschaft omdat deze wordt vervangen door het digitale rapportagesysteem voor grensoverschrijdende transacties. EU-lidstaten mogen ook geen aanvullende algemene transactiegerelateerde rapportageverplichtingen opleggen voor transacties die onder de verplichte digitale rapportage vallen. Lidstaten mogen van belastingplichtigen vergen dat zij transactiedata opslaan voor

rapportage van die data voor het klaarmaken van de btw-aangifte of voor controledoeleinden. SAF-T-verplichtingen en cash registers kunnen worden gehandhaafd. Lidstaten zijn ook niet beperkt in hun mogelijkheden informatie op te vragen bij belastingplichtigen, bijvoorbeeld in geval van audits.

Wat is er gewijzigd en waarom?

Ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel is een aantal wijzigingen doorgevoerd in het compromisvoorstel. Hierbij hebben de Europese Commissie en de EU-lidstaten naar onze mening goed geluisterd naar het Europese parlement en ondernemers die met de verplichtingen te maken zullen krijgen. Zo is de termijn waarbinnen een e-factuur moet worden uitgereikt en gerapporteerd verlengd. Nu de data afkomstig zijn van de factuur is het naar onze mening ook goed te begrijpen dat de deadline voor het uitreiken van de factuur en het rapporteren van de data samenvallen. Tien dagen is langer dan de eerdere twee werkdagen voor het uitreiken van de factuur en vervolgens de twee werkdagen voor het daarna rapporteren van de data. Ook ontstaan er geen verschillen tussen EU-lidstaten als sprake is van een feestdag waardoor in de ene lidstaat wel sprake is van een werkdag en de andere niet. Ook de afnemer heeft langer de tijd, namelijk vijf dagen, in plaats van twee werkdagen. Lidstaten kunnen onder omstandigheden ook bepalen dat de afnemer niet hoeft te rapporteren. Een aandachtspunt voor die afnemer betreft naar onze mening de situatie waarin data moeten worden gerapporteerd die niet op de factuur staan, zoals het verschuldigde btw-bedrag in geval van de verlegging. Deze data zullen dan niet simpelweg uit de factuur geabstraheerd kunnen worden. Rapportage mag ook plaatsvinden door een derde of via een publiek portaal.

Ook is het mogelijk verzamelfacturen uit te reiken. De afschaffing van die mogelijkheid kon eerder op veel kritiek rekenen, maar is dus nu weer terug. De mogelijkheid een hybride factuur uit te reiken is ook welkom voor de praktijk.

Verder is natuurlijk opvallend dat EU-lidstaten die al een systeem hebben voor digitale rapportage een overgangstermijn krijgen om hun huidige systeem aan te passen. Daarmee kunnen zij hopelijk de investering terugverdienen die ze hebben gemaakt. Het komt ons voor dat hiermee tegemoet wordt gekomen aan de lidstaten die al een dergelijk systeem hebben dat niet (helemaal) in lijn is met het nu voorgestelde EU-systeem.

Ook valt ons op dat het verbod op een pre-clearance systeem niet in het voorstel is opgenomen. SAF-T en cash registers mogen nog gehanteerd worden. Dit heeft gevolgen voor belastingplichtigen die alsnog met deze administratieve lasten worden geconfronteerd naast de lasten voor e-facturatie en digitale rapportage. Voor toepassing van het nultarief op intracommunautaire leveringen wordt de rapportage een materiële voorwaarde, net zoals met de Opgaaf ICP het geval is.

Een nieuwe toevoeging is dat lidstaten die digitale rapportage invoeren voor binnenlandse transacties een juiste e-factuur als materiële voorwaarde voor het recht op aftrek mogen hanteren, zoals momenteel al in Italië gebeurt. Daarmee wordt afbreuk gedaan aan de staande jurisprudentie dat een factuur die niet voldoet aan de formele voorwaarden niet in de weg staat aan het recht op aftrek van voorbelasting (zie bijvoorbeeld HvJ 15 september 2016, C-518/14 (*Senatex*)).

Tot slot valt ons nog op dat er in plaats van drie in het oorspronkelijke voorstel nu twee nieuwe factuurvereisten worden voorgesteld. De betaaldatum is als vereiste komen te vervallen in het compromisvoorstel.

Btw-behandeling van de platformeconomie

De tweede pijler van ViDA gaat over de platformeconomie en ziet met name op de accommodatie- en personenvervoersector. Het voorstel bestaat uit twee delen: de invoering van een platformfictie en een nieuwe regel voor de plaats van dienst voor platformdiensten. De voorgestelde regels hebben twee doelstellingen: problemen bij de toepassing van btw-regels op de platformeconomie aanpakken en zorgen voor een level playing field tussen ondernemers die actief zijn in de deeleconomie en traditionele bedrijven. Een van de problemen die hierbij worden genoemd is dat het lastig is vast te stellen of de aanbieder op het platform btw-

ondernemer is. De nieuwe voorziene inwerkingtreding van deze regels is 1 juli 2027 (was 1 januari 2025).

Platformfictie

Onder een platformfictie wordt een platform geacht de onderliggende goederen of diensten te hebben afgenomen en vervolgens geleverd c.q. verricht, waardoor het platform verantwoordelijk is voor de voldoening van btw op de transactie met de uiteindelijke afnemer. De voorgestelde platformfictie heeft betrekking op de kortetermijnverhuur van accommodatie en personenvervoersdiensten over de weg. Alleen ononderbroken verblijven van maximaal 30 nachten van dezelfde persoon worden beschouwd als kortetermijnverhuur van accommodatie. Deze kortetermijnverhuur wordt belast onder criteria, voorwaarden en beperkingen die door de EU-lidstaten zijn vastgesteld en door elke individuele lidstaat vóór 1 juli 2027 aan het btw-comité worden meegedeeld. De Europese Commissie publiceert hiervan een lijst op 31 december 2027. Passagiersvervoer valt alleen binnen de fictie indien het gaat om vervoer tussen twee punten in de EU. Voor vervoer over de weg is het verder belangrijk te vermelden dat als een platform alleen de middelen biedt waarmee de kosten van personenvervoersdiensten kunnen worden gedeeld tussen de gebruiker en de persoon die het vervoer verzorgt, de platformfictie niet van toepassing is. Zogenaemde ride sharing wordt dus niet in de platformfictie betrokken zolang niet meer dan de kosten worden verdeeld.

Platformen vallen alleen onder de bepaling als ze de onderliggende prestatie faciliteren. Dit betekent dat ze een klant en leverancier in staat moeten stellen contact met elkaar op te nemen, wat resulteert in een verrichting van diensten via het platform. Platformen die aan bepaalde voorwaarden voldoen, worden niet geacht te faciliteren. Zij mogen dan niet: 1) direct of indirect de algemene voorwaarden bepalen waaronder de dienst wordt verricht, 2) direct of indirect betrokken zijn bij het autoriseren van de betaling en 3) direct of indirect betrokken zijn bij het verrichten van de diensten. Betalingsdienstverleners, bedrijven die alleen listings of advertenties verstrekken of klanten doorverwijzen of overdragen naar andere elektronische interfaces zonder verdere betrokkenheid bij de dienst, vallen ook buiten de platformfictie.

Onder de platformfictie is de dienst van degene die de accommodatie of het personenvervoer aanbiedt aan het platform vrijgesteld van btw zonder recht op aftrek. De daaropvolgende dienst aan de uiteindelijke afnemer is belast, tenzij een vrijstelling van toepassing is in de lidstaat waar btw verschuldigd is. Of de dienst van het platform aan de uiteindelijke afnemer nu is belast of vrijgesteld, dit heeft geen invloed op het recht op aftrek van het platform. Indien de platformfictie van toepassing is, kan de reisbureauregeling niet worden toegepast. Dat geldt ook voor de kleineondernemersregeling, zou het platform aan die voorwaarden voldoen.

De platformfictie is niet van toepassing als de dienstverrichter het platform voorziet van een btw-identificatienummer van de lidstaat waar btw verschuldigd is of een OSS-identificatienummer als het de One Stop Shop gebruikt om de btw op die diensten aan te geven. Lidstaten kunnen eisen dat het platform dit btw-identificatienummer valideert. Het nummer hoeft slechts één keer te worden verstrekt (tenzij er een wijziging is in de activiteit). Indien het personenvervoer in verschillende EU-lidstaten plaatsvindt moet het btw-nummer van elk van die lidstaten aan het platform worden verstrekt (indien geen gebruik wordt gemaakt van OSS). De dienstverrichter moet ook aan het platform verklaren dat hij de verschuldigde btw ter zake van de dienst in rekening zal brengen.

EU-lidstaten kunnen diensten die binnen hun grondgebied zijn verricht en onder de kleineondernemersregeling vallen, uitsluiten van de platformfictie. Uit de considerans van het voorstel tot wijziging van de Btw-richtlijn blijkt dat EU-lidstaten dit kunnen doen wanneer zij van mening zijn dat er geen verstoring van de concurrentieverhoudingen is. Het resultaat hiervan is dat deze diensten - die dan rechtstreeks worden verricht door dienstverrichter aan de afnemer - zijn vrijgesteld (zonder recht op aftrek). Indien het platform de fictie niet toepast, maar later wordt vastgesteld dat dat wel had gemoeten, is het platform gevrijwaard van de voldoening van btw indien aan drie voorwaarden is voldaan: 1) het platform is afhankelijk van informatie van de dienstverrichter, 2) die informatie is onjuist en 3) het platform kan bewijzen dat het niet wist en redelijkerwijs niet had kunnen weten dat de informatie onjuist was.

Op 1 juli 2032 moet de Europese Commissie een rapport presenteren waarin de fictie wordt geëvalueerd. Hierbij moet ook worden onderzocht wat de gevolgen zijn voor het functioneren van de interne markt. Wij begrijpen dit zo dat ook onderzocht zal worden of het gewenste level playing field is bereikt.

Plaats van dienst platformdiensten

Ongeacht of de platformfictie van toepassing is, verricht een platform voor de btw diensten indien de (onderliggende) dienstverrichter en/of (uiteindelijke) afnemer moeten betalen voor het gebruik van het platform. In het geval van B2B-diensten is de plaats van dienst de plaats waar de afnemer van de dienst is gevestigd. De verschuldigde btw kan worden verlegd als de dienstverrichter niet is gevestigd in de lidstaat waar btw verschuldigd is. Voor B2C-diensten is het echter onduidelijk of de dienst kwalificeert als bemiddelingsdienst of elektronische dienst. Onder het voorstel wordt een bijzondere regel voor de plaats van dienst voorgesteld voor B2C-platformdiensten. Deze zogenoemde faciliteringsdiensten zullen belast zijn op de plaats waar de onderliggende dienst belastbaar is, waarmee wordt aangesloten bij de regels voor de plaats van dienst voor bemiddelingsdiensten. Indien het platform geen btw-identificatienummer van de afnemer krijgt, moet hij ervan uitgaan dat sprake is van een niet-belastingplichtige en dat de B2C-regel voor faciliteringsdiensten dus geldt. Voor de definitie van faciliteringsdiensten wordt aangesloten bij de definitie van faciliteren zoals die binnen de hiervoor besproken platformfictie geldt. Ook alle daar genoemde uitzonderingen gelden voor de regeling voor de plaats van dienst.

Boekhoudverplichtingen

Voor verhuur van accommodatie en personenvervoer over de weg waarvoor de platformfictie niet geldt, is het verplicht voor het platform bij te houden welke onderliggende prestaties het heeft gefaciliteerd. Hij verzamelt informatie over verkopers en hun transacties. Deze gegevens moeten op verzoek elektronisch beschikbaar worden gesteld aan de lidstaten en moeten worden bewaard gedurende tien jaar vanaf het einde van het jaar waarin de dienst is verricht. Lidstaten kunnen ook blijven verzoeken dat deze gegevens regelmatig en systematisch worden verstrekt totdat geautomatiseerde toegang tot deze gegevens beschikbaar is. De verplichting tot het bijhouden van bepaalde data betreffende gefaciliteerde verkopen geldt voor platformen al sinds 1 juli 2021 voor B2C-leveringen van goederen en diensten die in de EU belastbaar zijn. Het voorgestelde artikel breidt deze verplichting daarom alleen uit naar B2B-diensten.

Verzoeken van EU-lidstaten om gegevens van platformen te verkrijgen, moeten volgens het voorstel via de lidstaat van identificatie worden ingediend. Worden de data niet binnen 30 dagen verstrekt dan kunnen andere lidstaten de data zelf opvragen conform hun nationale wetgeving. Totdat echter automatische toegang tot deze gegevens beschikbaar is, kan een lidstaat deze gegevens rechtstreeks van het platform op een regelmatige en systematische basis verkrijgen. De Europese Commissie zal namelijk de mogelijkheid van geautomatiseerde toegang tot gegevens die platformen hebben verstrekt aan hun lidstaat van vestiging onderzoeken. Lidstaten moeten het gebruik van een standaardformulier dat door platformen wordt gebruikt om informatie te verstrekken, accepteren. Naast de informatie die op dit moment al moet worden bijgehouden, moeten platformen ook informatie over de verkoper registreren wanneer de platformfictie (zie ook hierna) van toepassing is en ze moeten ook de plaats waar het vervoer van goederen begint registreren in geval van leveringen van goederen als de platformfictie niet van toepassing is. Bij de informatie over de verkoper gaat het om naam, adres, elektronisch adres, website, btw-nummer (of nationaal fiscaal nummer) en bankrekeningnummer of virtueel rekeningnummer. Volgens de considerans van het voorstel tot wijziging van de Btw-uitvoeringsverordening heeft het verzamelen en op verzoek verstrekken van deze gegevens door platformen tot doel een vergelijking te maken tussen deze informatie en de betaaldata die platformen rapporteren onder CESOP.

Wat is er gewijzigd en waarom?

Ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel is er een aantal in het oog springende wijzigingen. Zo is de reikwijdte van de fictie ingeperkt doordat alleen personenvervoer over de weg onder de fictie valt. Ook de termijn voor kortdurende verhuur is verkort van 45 dagen naar 30 nachten. Ook het gebruik van nachten in plaats van dagen is naar onze mening een verduidelijking, nu bij dagen de vraag kan worden gesteld of ook de aankomst- of vertrekdatum meegerekend moet worden. Ook is sprake van een vereenvoudiging van de fictie omdat, anders dan eerst het geval was, niet een lijst van zes onderliggende aanbieders wordt gehanteerd waarvoor de fictie geldt. Die lijst riep namelijk de nodige vragen op, bijvoorbeeld voor de ondernemer die

uitsluitend vrijgestelde prestaties verricht. Wanneer deze ondernemer één belaste prestatie verricht is daarvan het gevolg dat de fictie niet meer geldt. De vraag kon worden gesteld voor hoelang dat dan zou gelden als hij daarnaast vrijgestelde prestaties verricht. In de huidige opzet doet de fictie waarvoor zij bedoeld is. Deze zorgt ervoor dat indien de onderliggende dienstverrichter geen btw voldoet over de transactie het platform daarvoor verantwoordelijk wordt. Hoewel nog steeds blijft gelden dat de dienst van de onderliggende aanbieder aan het platform vrijgesteld is van btw zonder recht op aftrek, terwijl de dienst van het platform aan de afnemer belast is (heffing zonder aftrek dus), zijn de gevolgen wel verzacht. Iedere onderliggende dienstverrichter die kwalificeert als btw-ondernemer kan er immers voor kiezen om zich voor de btw te registreren en de btw te voldoen. Alleen voor onderliggende dienstverrichters die geen btw-ondernemer zijn, zal gelden dat btw wordt geheven zonder de mogelijkheid het recht op aftrek uit te oefenen. Aangenomen mag worden dat het gaat om situaties waarin de diensten incidenteel worden aangeboden en dat het dus niet gaat om grote bedragen aan aftrekbare btw. Daarnaast kunnen lidstaten ondernemers die de kleineondernemersregeling (KOR) gebruiken uitzonderen van de fictie indien geen sprake is van concurrentievervalsing. Daarmee is de nieuwe fictie naar onze mening proportioneel dan de oude, terwijl deze nog steeds doeltreffend is. Wel vragen we ons af hoe lidstaten met een registratiedrempel die berust op de KOR onderscheid gaan maken tussen niet-ondernemers en ondernemers die de KOR toepassen. De bescherming van platformen schiet naar onze mening nog steeds tekort. Weliswaar is er een bepaling die het platform beschermt indien de onderliggende dienstverrichter onjuiste informatie verstrekt, maar het platform moet dan kunnen bewijzen dat het niet wist of niet had kunnen weten dat die informatie onjuist was. Daarnaast is er geen bepaling die het platform beschermt als het wel btw heeft voldaan, maar voor een te laag bedrag omdat het onjuiste informatie heeft ontvangen van de dienstverrichter. In datzelfde kader valt ons op dat ride sharing wel uit de fictie is gehaald, maar home swapping niet. Bij home swapping stellen particulieren met gesloten beurs hun woningen aan elkaar ter beschikking. Indien het hierbij gaat om maximaal 30 nachten is de platformfictie van toepassing. In die gevallen is het lastig de maatstaf van heffing vast te stellen, omdat sprake is van een vergoeding in natura. Daarnaast is een eventuele betaling die het platform ontvangt (voor de faciliteringsdienst) vermoedelijk zelfs lager dan het verschuldigde btw-bedrag over de twee verrichte diensten (het verhuren van de woningen). Het platform zal dan maatregelen moeten nemen om de btw die verschuldigd is van de particulieren te kunnen innen. Naar onze mening had voor home swapping daarom ook een uitzondering gemaakt moeten worden.

Het belasten van de kortetermijnverhuur is in het compromisvoorstel gehandhaafd, maar lidstaten mogen hiervoor criteria, voorwaarden en beperkingen vastleggen. Hiermee wordt tegemoetgekomen aan de bezwaren van bepaalde lidstaten, waaronder Frankrijk. Zij hanteren momenteel een lijst van criteria waaraan moet worden voldaan, wil de verhuur belast zijn. Zonder de mogelijkheid die criteria vast te leggen is men bang dat particulieren woningen belast verhuren en aftrek claimen op gemaakte kosten, wat tot veel discussies kan leiden.

Tot slot is ons opgevallen dat toegevoegd is dat de Europese Commissie gaat onderzoeken of geautomatiseerd toegang kan worden verkregen tot data van platformen die zij verstrekken aan hun lidstaat van vestiging. Dit past in een trend waar belastingdiensten meer en meer op zoek zijn naar data voor het handhaven van belastingwetgeving (denk hierbij ook aan de rapportageverplichtingen van DAC 7, CESOP en DAC 8). Tegelijkertijd brengt het naar onze mening ook zorgen met zich op het gebied van privacy en andere fundamentele rechten. Anders dan in de situatie waarin platformen relevante data (data die zien op transacties die in een bepaalde lidstaat mogelijk belast zijn) moeten toezenden aan de belastingdienst en die data worden gedeeld, krijgen belastingdiensten dan mogelijk ook inzicht in transacties die voor de belastingheffing in hun EU-lidstaat niet relevant zijn. Het is iets waar de Europese Commissie naar onze mening goed naar moet kijken. Daarnaast lijkt de mogelijkheid beperkt tot in de EU gevestigde platformen, vanwege de koppeling aan de lidstaat van vestiging.

Single VAT registration

De derde en laatste pijler van ViDA heeft als doel het aantal btw-registraties van bedrijven in de EU drastisch te beperken. Idealiter zou een bedrijf alleen geregistreerd moeten zijn in zijn lidstaat van vestiging. Er kunnen echter nog steeds situaties zijn waarin een bedrijf zich in verschillende EU-lidstaten moet registreren. Het voorstel kent drie onderdelen: een uitbreiding van het One Stop Shop-regime (OSS), een uitbreiding van de

verplichte verleggingsregeling en een speciale regeling voor de overbrenging van eigen goederen.

De wijzigingen gelden volgens de meest recente tekst vanaf 1 juli 2027 (was 1 januari 2025).

Uitbreiding OSS

Onder de OSS mogen ondernemers één btw-aangifte indienen voor de in de EU-lidstaten verschuldigde btw ter zake van bepaalde transacties. Ook betalen ze het verschuldigde btw-bedrag aan die ene lidstaat. De EU-lidstaat waar de ondernemer is geregistreerd voor de OSS zal het relevante deel van de btw-aangifte en btw-betaling doorsturen naar de EU-lidstaat waar btw verschuldigd is. Momenteel vallen EU-afstandsverkopen en B2C-diensten onder de OSS. Platformen die onder de platformfictie vallen (zie hierna) mogen de OSS ook gebruiken voor binnenlandse B2C-leveringen.

Net als bij het oorspronkelijke voorstel maakt de nieuwe tekst duidelijk dat de OSS zal worden uitgebreid tot binnenlandse B2C-leveringen, installatie- en montageleveringen, leveringen aan boord van EU-passagiersvervoer en leveringen van elektriciteit, gas, warmte en koude. Ook leveringen en diensten waarvoor een nultarief geldt mogen worden aangegeven in OSS. Leveringen of diensten waarvoor een vrijstelling geldt mogen niet aangegeven worden. Uit het compromisvoorstel blijkt daarnaast dat met ingang van 1 januari 2026 (en tot 1 juli 2027) leveringen van elektriciteit, gas, warmte en koude aan niet-belastingplichtige afnemers of daarmee gelijkgestelden worden aangemerkt als afstandsverkopen, maar dan uitsluitend voor de OSS. Het gevolg daarvan is dat deze leveringen al vanaf 1 januari 2026 aangegeven kunnen worden in de OSS. De OSS is alleen van toepassing als de leverancier niet gevestigd is in de lidstaat waar de leveringen of diensten worden verricht. Dat geldt niet bij intracommunautaire afstandsverkopen of binnenlandse B2C-leveringen waarvoor de platformfictie geldt. Daarvoor staat een vestiging in de EU-lidstaat waar deze leveringen zijn belast niet in de weg aan de toepassing van de OSS. Wanneer de platformfictie geldt moet in de OSS de status als aangewezen leverancier (deemed supplier) worden aangegeven.

Ook hier is een opdracht voor de Europese Commissie om te beoordelen of het mogelijk is dat belastingdiensten automatisch toegang hebben tot de data die aan de lidstaat van identificatie zijn verstrekt door ondernemers die gebruikmaken van een van de regelingen onder de OSS.

Uitbreiding verplichte verleggingsregeling

Voor bepaalde prestaties zijn EU-lidstaten verplicht een verleggingsregeling in te voeren. Voor andere prestaties kunnen ze dat doen, maar zijn ze dat niet verplicht. Net als bij het oorspronkelijke voorstel omvat het ViDA-voorstel een uitbreiding van de verplichte verleggingsregeling. De verplichte verleggingsregeling is van toepassing op alle B2B-leveringen van goederen en diensten waarbij de leverancier of dienstverrichter niet is gevestigd en niet voor de btw is geregistreerd in de EU-lidstaat waar btw verschuldigd is en de ontvanger voor btw is geïdentificeerd in die lidstaat. De leverancier of dienstverrichter is verplicht de levering of dienst waarvoor de btw is verlegd op te nemen in zijn Opgaaf ICP. Een uitzondering geldt voor leveringen en diensten die zijn vrijgesteld. Later, wanneer digitale rapportageverplichtingen van toepassing zijn, vallen deze prestaties ook onder de digitale rapportageverplichtingen (zie hiervoor). Leveringen van goederen onder de margeregeling vallen buiten de verleggingsregeling.

Lidstaten kunnen ook bepalen dat de afnemer van een levering of dienst de btw is verschuldigd als deze niet is geregistreerd voor btw in de EU-lidstaat waar btw verschuldigd is. Deze bepaling is echter optioneel. Er worden geen vereisten gesteld aan waar de afnemer is gevestigd. Ook zien we in deze optionele regeling niet meer de voorwaarde terug dat de leverancier of dienstverrichter niet in de lidstaat waar de btw is verschuldigd mag zijn geregistreerd. Deze verlegde leveringen en diensten hoeven niet in de Opgaaf ICP opgenomen te worden en hiervoor gelden ook niet de e-invoicing- en digitale rapportageverplichtingen indien de afnemer niet voor de btw is geregistreerd.

Regeling voor overbrenging eigen goederen

In het geval dat een ondernemer zijn eigen goederen overbrengt van de ene EU-lidstaat naar de andere, moet

hij een ICL rapporteren in de lidstaat van vertrek en een ICV in de lidstaat van aankomst. Dit is een belangrijke oorzaak van btw-registraties voor bedrijven in de EU.

Net als in het oorspronkelijke voorstel omvat de nieuwe tekst de invoering van een nieuwe regeling voor de overbrenging van eigen goederen. Deze regeling staat open voor zowel EU- als niet-EU-ondernemers. Onder de regeling moeten maandelijkse btw-aangiften worden ingediend waarin de overbrengingen moeten worden gerapporteerd. Er gelden ook boekhoudverplichtingen die nader zijn uitgewerkt in het voorstel voor aanpassing van de btw-uitvoeringsverordening. Overbrengingen die onder de regeling vallen, hoeven niet te worden opgenomen in de Opgaaf ICP (op een later tijdstip vallen ze ook niet onder digitale rapportageverplichtingen (zie hiervoor)). De ICV in de EU-lidstaat van aankomst van de goederen is vrijgesteld van btw indien van de nieuwe regeling gebruik wordt gemaakt. Overbrengingen van investeringsgoederen kunnen ook worden gerapporteerd via de nieuwe regeling. In verband hiermee kunnen ook fictieve leveringen of diensten en herzieningen aangegeven worden in de OSS. Voor toepassing van die regelingen moet er ook van uit worden gegaan dat de btw op de verwerving volledig in aftrek is gebracht, ook al is die verwerving vrijgesteld indien van het nieuwe regime gebruik wordt gemaakt. Goederen waarvoor in de lidstaat van aankomst geen volledig recht op aftrek bestaat kunnen niet worden gerapporteerd onder de nieuwe regeling. Ook kan onder het nieuwe regime, zoals het geval is bij de andere regelingen onder OSS, geen btw in aftrek worden gebracht.

In gevallen waarin het niet de ondernemer zelf is maar een e-commerceplatform dat de goederen van de ondernemer namens die ondernemer overbrengt, is er een verplichting voor het platform om de ondernemer te informeren. Het platform moet de eigenaar van de goederen uiterlijk bij het transport of de verzending van de goederen informeren. De data die verstrekt moeten worden bestaat uit: de lidstaat van vertrek, de lidstaat van aankomst, de omschrijving en hoeveelheid van de goederen en de datum van de verzending of het vervoer. Aan de hand hiervan kan de ondernemer de overbrenging aangeven of gebruikmaken van de nieuwe regeling.

De call-off-stockregeling zal worden afgeschaft vanwege de nieuwe regeling voor overbrengingen. De laatste overbrenging van eigen goederen onder de call-off-stockregeling kan volgens het compromisvoorstel worden gedaan op 30 juni 2027 (was 31 december 2024) en de goederen moeten uiterlijk op 30 juni 2028 (was 31 december 2025) aan de afnemer worden geleverd.

Geen uitbreiding platformfictie

Sinds 1 juli 2021 geldt een platformfictie voor platformen die bepaalde afstandsverkopen faciliteren. Het gaat dan om afstandsverkopen van goederen afkomstig van buiten de EU met een intrinsieke waarde van niet meer dan € 150 (ongeacht waar de leverancier is gevestigd) en EU-afstandsverkopen en binnenlandse B2C-leveringen indien de leverancier niet in de EU is gevestigd. In het oorspronkelijke voorstel stelde de Europese Commissie een uitbreiding voor van de platformfictie. Deze zou moeten gaan gelden voor alle leveringen binnen de EU. Dit voorstel heeft het echter niet gered. De Europese Commissie stelde ook een verplichte toepassing van de I-OSS voor platformen voor bij toepassing van de platformfictie. Hierdoor zal altijd het platform de btw op de afstandsverkoop voldoen bij goederen afkomstig van buiten de EU. Dit deel is geschrapt onder ViDA en zal worden besproken in het kader van de voorstellen voor de douaneherforming.

De huidige platformfictie zal door de Europese Commissie worden geëvalueerd. Zij zal uiterlijk op 1 juli 2027 een rapport presenteren. Na het rapport kan de platformfictie eventueel worden uitgebreid.

Wat is er gewijzigd en waarom?

Ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel is ook voor de single VAT registration een aantal wijzigingen doorgevoerd. Zo valt op dat de leveringen van elektriciteit, gas, warmte en koude al eerder aangegeven kunnen worden in de OSS. Vermoedelijk heeft dit te maken met de btw-registraties die het aanbieden van elektrisch laden momenteel met zich brengen.

Voor de verleggingsregeling geldt nu als vereiste dat de leverancier of dienstverrichter niet gevestigd mag zijn in de lidstaat waar de btw verschuldigd is éndaar voor de btw niet geregistreerd mag zijn. In het oorspronkelijke voorstel gold alleen de voorwaarde van het niet gevestigd zijn. Ook kan een

verleggingsregeling worden ingevoerd als de afnemer niet voor de btw is geregistreerd.

De regeling voor overbrenging van eigen goederen is uitgebreid met investeringsgoederen. Dat is naar onze mening een goede zaak, nu wij geen goede verklaring konden vinden waarom deze goederen waren uitgezonderd in het oorspronkelijke voorstel.

Ook de uitbreiding van de platformfictie tot alle B2B- en B2C-leveringen is verdwenen. Naar onze mening was die uitbreiding onvoldoende onderzocht in het proces voorafgaande aan het oorspronkelijke voorstel en is het goed dat daar nu van wordt afgezien. Het is wel opvallend dat de platformfictie voor overbrengingen ook is verdwenen en vervangen door een informatieverplichting. Ons is namelijk uit eigen wetenschap bekend dat platformen die fulfilment aanbieden graag bereid zouden zijn deze overbrengingen aan te geven.

Dat de verplichting voor platformen gebruik te maken van de invoerregeling (I-OSS) verder wordt besproken in het kader van de douaneherziening is naar onze mening logisch, omdat hierin tevens voorzien is in een uitbreiding van de invoerregeling (I-OSS) en de platformfictie.

Tot slot viel ons nog op dat het voorstel om margegoederen onder te brengen in het systeem van afstandsverkopen het niet gehaald heeft. Naar onze mening zal dat opnieuw ter tafel moeten komen, nu in een circulaire economie waar we naar verwachting naartoe gaan, tweedehands goederen een belangrijkere rol gaan spelen. Om concurrentievervalsingen te voorkomen en btw te kunnen heffen in het land van verbruik is het van belang dat ook die goederen belast worden in het land van aankomst.

Overige wijzigingen

Naast de hiervoor besproken pijlers bevatten de in mei bekendgemaakte compromisteksten nog andere voorgestelde wijzigingen. We noemen deze kort:

- Een verduidelijking van de regeling op grond waarvan bij afstandsverkopen en digitale diensten geen btw hoeft te worden aangegeven in het land van aankomst respectievelijk het land van de afnemer bij een omzet van niet meer dan € 10.000, indien de ondernemer is gevestigd in één EU-lidstaat. Er wordt duidelijk gemaakt dat de regeling alleen geldt bij afstandsverkopen indien de goederen worden verzonden vanuit de lidstaat waar de ondernemer is gevestigd. Ook wordt bepaald dat als de ondernemer is geregistreerd in de Unieregeling, hij wordt geacht de optie te hebben uitgeoefend geen gebruik te maken van deze vereenvoudiging.
- Een uitbreiding van de OSS tot B2C-diensten waarbij de afnemer buiten de EU woont of is gevestigd.
- Correcties onder de OSS kunnen, als zij zich voordoen tussen het moment van indienen van de aangifte en de uiterlijke deadline voor het indienen van de aangifte, plaatsvinden door het aanpassen van de al ingediende aangifte. Voor correcties die na die deadline voor het indienen van de aangifte moeten worden gemaakt, geldt dat deze in de eerstvolgende aangifte moeten worden verwerkt. Wanneer dat niet mogelijk is omdat de ondernemer geen gebruik meer maakt van de OSS, moet hij dat met de lidstaat waar de btw was verschuldigd regelen. Indien toepassing van de OSS door de ondernemer is beëindigd (of de ondernemer hiervan is uitgesloten) maar er nog aangiftes openstaan, moeten die aangiftes wel worden ingediend bij de lidstaat van identificatie.
- Lidstaten mogen geen afwijkende regels voor het moment van verschuldigdheid invoeren voor leveringen en diensten die worden aangegeven via de OSS.
- Het tegengaan van fraude met I-OSS nummers en de vrijstelling bij invoer. Drie maatregelen worden voorgesteld: 1) het koppelen van een zendingsnummer aan het I-OSS nummer, 2) douaneautoriteiten krijgen toegang tot informatie over ondernemers die de invoerregeling gebruiken en 3) lidstaten wisselen informatie uit over de totale waarde van de goederen die worden ingevoerd per I-OSS nummer per EU-lidstaat van verbruik.

- Een aantal wijzigingen ziet op de nieuwe regels voor de plaats van dienst voor gemakkelijksdiensten en dergelijke (zie hierover *BTW-bulletin 2022/80* en *BTW-bulletin 2024/27*). Een aantal bepalingen dat geldt voor elektronische diensten wordt van overeenkomstige toepassing verklaard op deze diensten, waaronder bijvoorbeeld de bewijsvermoedens. Deze wijzigingen zouden per 1 januari 2025 in werking moeten treden. Als in het najaar geen akkoord wordt bereikt over ViDA vermoeden wij dat EU-lidstaten nog een aparte wijziging van de uitvoeringsverordening gaan aannemen om deze wijzigingen te bewerkstelligen.

Tot slot

In deze bijdrage hebben wij de belangrijkste wijzigingen besproken van de drie onderdelen waaruit ViDA bestaat. Alle drie de pijlers waaruit ViDA bestaat zijn onderhevig geweest aan behoorlijk wat wijzigingen. De Europese Commissie en de EU-lidstaten hebben - zeker wat betreft de digitale realtimerapportage op basis van e-facturering - het oor te luisteren gelegd bij het Europese parlement en ondernemers die met de verplichtingen te maken zullen krijgen. Wat betreft de single VAT registration zijn bepaalde onderdelen geschrapt die ofwel naar onze mening verder onderzocht moeten worden ofwel afhankelijk zijn van de douaneherforming. Onbegrijpelijk is volgens ons het schrappen van het voorstel om margegoederen onder te brengen onder het systeem van afstandsverkopen nu de circulaire economie kan rekenen op meer aandacht. Voor de wijzigingen van de btw-behandeling van de platformeconomie merken wij op dat de Europese Commissie behoorlijk water bij de wijn heeft gedaan om tegemoet te komen aan de wensen van een aantal lidstaten. Het is dan ook bijzonder dat Estland na alle overleggen nog niet overtuigd kon worden.

Met de recente wisseling van het roulerende voorzitterschap van de Raad van de EU van België naar Hongarije, is onze verwachting dat de besprekingen over de btw-behandeling van de platformeconomie vermoedelijk op 8 oktober of 5 november 2024 zullen terugkeren op de agenda van de ECOFIN-vergadering. Alle 27 EU-lidstaten, inclusief Estland, zullen moeten instemmen om de benodigde unanimiteit tot stand te kunnen brengen om ViDA in zijn geheel aan te nemen.

Kennelijk heeft de Europese Commissie het volste vertrouwen in het slagen van het ViDA-project. Nadrukkelijk wordt erop gewezen dat wat betreft de single VAT registration en de digitale realtimerapportage op basis van e-facturering de lidstaten overeenstemming hebben bereikt. Ook wordt al gekeken naar de implementatie van de single VAT registration-pijler. Zo wordt onderzocht wat de (IT-)impact zal zijn van de invoering van deze wetgeving en wordt er gekeken naar bestendige verbeteringen van de bestaande uitvoeringsbepalingen, explanatory notes en guides (zie VEG No 117, taxud.c.1(2024)4296192). Daarnaast doet de Europese Commissie pogingen tot verdere harmonisatie op het gebied van e-facturatie door bijvoorbeeld de publicatie van een Technical Guidance document on Tax Codes for E-Invoicing op 16 juli jl. Dit document beschrijft hoe codes die zijn gedefinieerd in de Europese e-factureringsstandaard (EN 16931) moeten worden gebruikt in specifieke gebruikssituaties voor specifieke btw-gevallen. Dit document is het resultaat van de discussies tussen de leden van de Technical Advisory Group on Electronic Invoicing en is beschikbaar gesteld op een nieuwe website van de Commissie 'eInvoicing Documentation'. Oftewel, hoop doet leven volgens de Europese Commissie die vol overtuiging inzet op de btw na ViDA.

Voetnoten

[1] Madeleine Merx is hoogleraar indirecte belastingen aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en partner bij het Bureau Vaktechniek van BDO Accountancy, Tax & Legal B.V. in Tilburg. John Gruson is werkzaam als btw-adviseur bij Deloitte Belastingadviseurs B.V en is tevens verbonden als docent en onderzoeker aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.